

فصلنامه مجلس و راهبرد، سال ۲۸
شماره یکصد و هشتم، زمستان ۱۴۰۰

قسمت اول

بررسی محدودیت‌های آسان بودجه‌ای در شرکت‌های دولتی ایران

محدودیت‌های بودجه‌ای آسان‌تری دارند. هرچه سطح سازمانی متولی یک شرکت دولتی بالاتر می‌رود از سختی محدودیت‌های بودجه‌ای کاسته می‌شود. زیرا شرکت‌هایی که به بدنه دولت اصلی متصل هستند از لحاظ تأمین و امکانات مالی در وضعیت مطمئن‌تری قرار گرفته و حتی میزان پرداختی‌ها به کارکنان در این نوع شرکت‌ها از شرکت‌های نسل دوم به بعد بیشتر بوده و نگرانی در این شرکت‌ها از ورشکستگی به مراتب کمتر از شرکت‌های نسل‌های بعدی است. در جدول (۱) مطالعات تجربی مهم درباره محدودیت‌های آسان بودجه‌ای در شرکت‌های دولتی خلاصه شده است.

آسان بودجه‌ای در دولت‌های محلی و ملی در جدول ۲ آمده است. این مطالعات تأثیر این محدودیت‌ها در دولت‌های محلی بر بودجه دولت مرکزی، اندازه دولت محلی، شاخص‌های اقتصاد کلان و تشدید بحران بدهی را بررسی می‌کند.

تجربی در کشورهای مختلف بوده است. برخی علت اصلی ضعف شرکت‌های دولتی را در مقابل شرکت‌های خصوصی به محدودیت‌های آسان بودجه‌ای در بخش دولتی نسبت می‌دهند (Brandt and Zhu, 1997: Lin, 1998). سان (۱۹۹۹) در بررسی وضع نامساعد شرکت‌های دولتی در چین به این نتیجه می‌رسد که در صورت وجود محدودیت‌های آسان بودجه‌ای ایجاد فضای رقابتی نیز فایده چندانی در بهبود رفتار و عملکرد شرکت‌های دولتی نخواهد داشت. مطالعات او نشان می‌دهد کارکنان شرکت‌هایی که تحت نظارت دولت مرکزی هستند با اینکه نسبت به کارکنان شرکت‌های تحت نظارت دولت‌های محلی و شهرداری، دستمزدهای بیشتری دریافت می‌کنند ولی بهره‌وری پایین‌تری دارند. گرانیک (۱۹۹۰) نیز شواهدی ارائه کرد مبنی بر اینکه شرکت‌هایی که تحت کنترل دولت مرکزی هستند نسبت به شرکت‌هایی که تحت مدیریت مقامات محلی یا شهرداری هستند

که ترس از ورشکستگی را در شرکت‌های دولتی از بین می‌برد مانع از بروز نتایج مثبت تقویت فضای رقابتی می‌شود. به عبارتی در شرایط محدودیت آسان بودجه‌ای، گسترش رقابت بر رفتار و عملکرد شرکت‌های دولتی تأثیر چندانی ندارد. بسیاری از شرکت‌های دولتی به شیوه‌های مختلف از تمکین در برابر محدودیت‌های سخت بودجه‌ای که دولت بر آن‌ها تحمیل می‌کند نیز سرباز می‌زنند. برای مثال هنگامی که دولت پرداخت‌ها را مستقیم به شرکت‌های دولتی را قطع می‌کند این شرکت‌ها می‌توانند با تکیه بر اعتبار گذشته خود به نهاد‌های مالی یا دولتی (محلی) این بنگاه‌ها را ضمانت کنند. ضمانت غیربانکی روی آورد، یا با تعویق در پرداخت‌های خود به یکدیگر، بدهی عمیق بین‌شرکتی به بار آورند و به عملیات ناکارآمد خود ادامه دهند.

۲. پیشینه مطالعات تجربی
تأثیر محدودیت‌های آسان بودجه‌ای بر عملکرد شرکت‌های دولتی یکی از مهم‌ترین موضوعات مطالعه

می‌شود؛ چون انتظار می‌رود که این کسری بودجه از آزمون این روش در کشورهای بلوک شرق سابق و بروز برخی ناکامی‌ها، مطرح کردند که اصلاح ساختار بازار و رقابتی کردن آن و صیانت از این محیط توسط نهاد‌های جمعی بر خصوصی‌سازی مقدم است. محدودیت‌های آسان بودجه‌ای نشان می‌دهد که حتی رقابتی کردن ساختار بازار بدون اصلاح روابط درونی شرکت‌های دولتی و اعمال محدودیت‌های سخت بودجه‌ای، اثر چندانی ندارد. در مقاله حاضر ابتدا مباحث نظری و پیشینه تجربی مسأله محدودیت‌های آسان بودجه‌ای مرور می‌شود. این مطالعات ابتدا در اقتصادهای سوسیالیستی مطرح شد و سپس برای تحلیل عملکرد بنگاه‌ها و دولت‌های محلی و ملی در سایر کشورها نیز مورد استفاده قرار گرفت. سپس مصادیق و پیچیدگی‌های قانونی محدودیت‌های آسان بودجه‌ای برای شرکت‌های دولتی ایران با آمار بودجه عملکرد دولت تحلیل می‌شود. همچنین تلاش می‌شود به این دو سؤال پاسخ داده شود که دولت چه وجوهی را به چه میزانی به شرکت‌های دولتی پرداخت می‌کند؟ شرکت‌های دولتی چه وجوهی را به پست‌خانه دولت دریافت می‌کنند؟ این مقاله به این پرسش نیز می‌پردازد که شرکت‌های دولتی چه وجوهی و به چه میزان به بودجه عمومی دولت پرداخت می‌کنند؟ در قسمت‌های بعد دو مدل با آمار بودجه شرکت‌های دولتی ایران را برآورد می‌شود تا ابتدا میزان تأثیر منابع مالی مختلف بر تأمین مالی این شرکت‌ها شناسایی و سپس تأثیر این منابع بر سودآوری این شرکت‌ها تحلیل شود. در نهایت نتایج حاصل از بررسی‌های آماری ارائه خواهد شد و راهکارهایی برای اصلاح فرآیندهای منابع مالی شرکت‌های دولتی، اصلاح قوانین مرتبط و بهبود فرآیندهای ارزیابی عملکرد این شرکت‌ها ارائه می‌شود.

۱-۲. جایگاه محدودیت‌های آسان بودجه‌ای در ادبیات اقتصاد

چارچوب محدودیت آسان بودجه‌ای بیشتر توسط دو گروه از اقتصاددانان استفاده می‌شود. گروه اول کسانی هستند که از محدودیت آسان بودجه‌ای به عنوان ابزاری برای مطالعه و فرمول‌بندی سیاست‌های اقتصادی در اقتصادهای پس از سوسیالیست استفاده کرده‌اند. گروه دوم کسانی هستند که مفهوم محدودیت آسان بودجه‌ای را مدل‌سازی و فرمول‌بندی کرده‌اند. این گروه برای تفسیر مفهوم محدودیت‌های آسان بودجه‌ای راهکارهای مختلفی برای اندازه‌گیری "آسانی" ارائه کرده‌اند. از نظر مسکین (۱۹۹۹: ۴۲۱) ادبیات نظری مربوط به محدودیت‌های آسان بودجه‌ای به این شرح است:

الف) رابطه کارفرما - کارگزاری (Bai and Wang, 1999) Dewatripont and Maskin, 1995
یک در مقابل چند منبع تأمین مالی برای پروژه‌ها
ب) تمرکززدایی مالی (Dewatripont and maskin, 1995 Huang and Xu, 1998)
ج) تمرکززدایی مالی (Qian and Rolan, 1998)
د) اطلاعات ناقص (Faure-Grimaud, 1996)

۱-۳. مصادیق محدودیت‌های آسان بودجه‌ای در شرکت‌های دولتی
یکی از مصادیق محدودیت‌های آسان بودجه‌ای در شرکت‌های دولتی، دریافت اعتبارات بانکی توسط این شرکت‌هاست. بازار تأمین اعتباری که طبق اصول تجاری و رقابتی فعالیت می‌کند، شرکت‌های مراجعه‌کننده به این بازار باید اعتباردهندگان را متقاعد کند که قادرند از اعتبارات دریافتی برای کسب سود مکفی بهره‌برداری کنند و می‌توانند بدهی خود را همراه با بهره آن بازپرداخت کنند؛ درحالی‌که اغلب دولت به عنوان مالک، شرکت دولتی را با تضمین بازپرداخت بدهی‌ها از این انضباط مالی دور می‌کند (سابا و مویر، ۱۳۸۵: ۶۶).

۱-۱. مفهوم محدودیت‌های آسان بودجه‌ای
تعریف ساده محدودیت آسان بودجه‌ای عبارت است از: آسانی ۴ در کسب منابع بودجه‌ای و مالی و عدم نگرانی از نوع خرج و بازپرداخت آن که در حالت‌های مختلفی بروز می‌یابد (Komai, Maskin and Ro-4, 2003 land). هر واحد اقتصادی مثل خانوار، بنگاه، دولت محلی یا دولت ملی محدودیت بودجه‌ای دارد که رفتار مخارج آن واحد اقتصادی را شکل می‌دهد. بودجه هر واحد اقتصادی به ارزش حال درآمد‌های آتی به علاوه ارزش اولیه دارایی‌های آن محدود است. به عبارتی هر واحد اقتصادی به میزانی خرج می‌کند که انتظار دارد از فعالیت‌هایش در دوره‌های مختلف و یا بازدهی دارایی‌هایش کسب کند. وقتی زمان از یک دوره فراتر رفته و به دوره‌های متعدد افزایش یابد، درآمدها و بازدهی‌های آتی با عدم اطمینان همراه می‌شود و به همین نسبت محدودیت‌های بودجه‌ای واحد اقتصادی به انتظارات آن از شرایط آینده وابسته است. شرایط آسان بودجه‌ای به حالتی اطلاق می‌شود که "رابطه محکم بین مخارج و عواید به دلیل پیشی گرفتن مخارج از عواید سست

شرکت‌های دولتی معرفی کردند. گروهی دیگر پس از آزمون این روش در کشورهای بلوک شرق سابق و بروز برخی ناکامی‌ها، مطرح کردند که اصلاح ساختار بازار و رقابتی کردن آن و صیانت از این محیط توسط نهاد‌های جمعی بر خصوصی‌سازی مقدم است. محدودیت‌های آسان بودجه‌ای نشان می‌دهد که حتی رقابتی کردن ساختار بازار بدون اصلاح روابط درونی شرکت‌های دولتی و اعمال محدودیت‌های سخت بودجه‌ای، اثر چندانی ندارد. در مقاله حاضر ابتدا مباحث نظری و پیشینه تجربی مسأله محدودیت‌های آسان بودجه‌ای مرور می‌شود. این مطالعات ابتدا در اقتصادهای سوسیالیستی مطرح شد و سپس برای تحلیل عملکرد بنگاه‌ها و دولت‌های محلی و ملی در سایر کشورها نیز مورد استفاده قرار گرفت. سپس مصادیق و پیچیدگی‌های قانونی محدودیت‌های آسان بودجه‌ای برای شرکت‌های دولتی ایران با آمار بودجه عملکرد دولت تحلیل می‌شود. همچنین تلاش می‌شود به این دو سؤال پاسخ داده شود که دولت چه وجوهی را به چه میزانی به شرکت‌های دولتی پرداخت می‌کند؟ شرکت‌های دولتی چه وجوهی را به پست‌خانه دولت دریافت می‌کنند؟ این مقاله به این پرسش نیز می‌پردازد که شرکت‌های دولتی چه وجوهی و به چه میزان به بودجه عمومی دولت پرداخت می‌کنند؟ در قسمت‌های بعد دو مدل با آمار بودجه شرکت‌های دولتی ایران را برآورد می‌شود تا ابتدا میزان تأثیر منابع مالی مختلف بر تأمین مالی این شرکت‌ها شناسایی و سپس تأثیر این منابع بر سودآوری این شرکت‌ها تحلیل شود. در نهایت نتایج حاصل از بررسی‌های آماری ارائه خواهد شد و راهکارهایی برای اصلاح فرآیندهای منابع مالی شرکت‌های دولتی، اصلاح قوانین مرتبط و بهبود فرآیندهای ارزیابی عملکرد این شرکت‌ها ارائه می‌شود.

۱-۱. مبنای نظری محدودیت‌های آسان بودجه‌ای
اصطلاح "محدودیت آسان بودجه‌ای" که توسط کرنای ۲ در سال‌های ۱۹۷۹ و ۱۹۸۶ معرفی شد و با مطالعات مسکین (۱۹۹۶) و کرنای، مسکین و رولاند (۲۰۰۳) به ادبیات اقتصادی راه یافت. کرنای برای اولین بار محدودیت آسان بودجه‌ای را فرمول‌بندی کرد تا در اقتصادهای سوسیالیستی که با کمبودهای متعددی روبه‌رو بودند، رفتار اقتصادی را نشان دهد. این مفهوم به ویژه در سال‌های اخیر در ادبیات اقتصادی مربوط به گذار از اقتصاد سوسیالیستی به اقتصاد بازار آزاد بیشتر استفاده شده است. امروزه حل مسائل محدودیت آسان بودجه‌ای یکی از سیاست‌های محوری اقتصادهای در حال گذار محسوب می‌شود.

مفهوم محدودیت آسان بودجه‌ای صرفاً به تبیین این اقتصادها منحصر نیست و به‌طور روزافزون از ادبیات اقتصاد سوسیالیستی و اقتصادهای در حال گذار فاصله گرفته است. از این‌رو بسیاری از رویکردهای مربوط به اقتصاد سرمایه‌داری نظیر فروپاشی نظام مالی شرق آسیا در دهه ۱۹۹۰ را می‌توان با تأکید بر آن تحلیل کرد.

۱-۱. مفهوم محدودیت‌های آسان بودجه‌ای
تعریف ساده محدودیت آسان بودجه‌ای عبارت است از: آسانی ۴ در کسب منابع بودجه‌ای و مالی و عدم نگرانی از نوع خرج و بازپرداخت آن که در حالت‌های مختلفی بروز می‌یابد (Komai, Maskin and Ro-4, 2003 land). هر واحد اقتصادی مثل خانوار، بنگاه، دولت محلی یا دولت ملی محدودیت بودجه‌ای دارد که رفتار مخارج آن واحد اقتصادی را شکل می‌دهد. بودجه هر واحد اقتصادی به ارزش حال درآمد‌های آتی به علاوه ارزش اولیه دارایی‌های آن محدود است. به عبارتی هر واحد اقتصادی به میزانی خرج می‌کند که انتظار دارد از فعالیت‌هایش در دوره‌های مختلف و یا بازدهی دارایی‌هایش کسب کند. وقتی زمان از یک دوره فراتر رفته و به دوره‌های متعدد افزایش یابد، درآمدها و بازدهی‌های آتی با عدم اطمینان همراه می‌شود و به همین نسبت محدودیت‌های بودجه‌ای واحد اقتصادی به انتظارات آن از شرایط آینده وابسته است. شرایط آسان بودجه‌ای به حالتی اطلاق می‌شود که "رابطه محکم بین مخارج و عواید به دلیل پیشی گرفتن مخارج از عواید سست

علی چشتی
استادیار دانشکده علوم اداری و اقتصادی،
دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسؤول)

سید کاووز
کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی و توسعه اقتصادی،
دانشگاه علوم اداری و اقتصادی،
دانشگاه فردوسی مشهد

محدودیت آسان بودجه‌ای چارچوب مناسبی برای تحلیل شرایط مالی واحدهای دولتی اعم از دولت مرکزی، دولت محلی و بنگاه‌های دولتی است که از دهه ۱۹۸۰ در ادبیات اقتصادی مطرح شد. در این مقاله مسیرهای مختلف بروز محدودیت آسان بودجه‌ای در شرکت‌های دولتی ایران شناسایی و مقدار اعتبارات مربوط به هر مسیر تحلیل شده است. شواهد نشان می‌دهد امتیاز شرکت‌های دولتی در از عوامل بروز محدودیت‌های آسان بودجه‌ای در شرکت‌های دولتی ایران است. نتایج برآورد مدلی با آمار بودجه ۳۸۲ شرکت دولتی، نقش مهم این منابع در تأمین مالی این شرکت‌ها را تأیید می‌کند. همچنین مدل دیگری نیز برآورد شده است تا تأثیر این منابع بر سودآوری شرکت‌های دولتی بررسی شود. نتایج مدل نشان داد که هر چه شرکت‌ها از منابع مالی آسان بیشتر استفاده کردند؛ سودآوری کمتری داشتند. این وضعیت باعث شده تا فعالیت‌های رانت‌جویانه در شرکت‌های دولتی گسترش یابد. این فعالیت‌ها از یک‌سوی انضباط مالی گسسته‌های ایجاد کرده که به کارایی این شرکت‌ها آسیب زده، فرصت‌هایی برای فساد اقتصادی فراهم کرده و شفافیت مالی در این شرکت‌ها را کاهش داده است و از سوی دیگر ذی‌نفعان این شرکت‌ها را در اجرای برنامه‌های بهبود عملکرد بی‌انگیزه کرده است. بنابراین پیشنهاد می‌شود برنامه سخت‌تر کردن محدودیت‌های بودجه‌ای شرکت‌های دولتی به همراه اصلاح فرآیندهای رابطه دولت با این شرکت‌ها و نیز شفاف‌تر کردن وضعیت مالی، مبادلات و امور پرسنلی آن‌ها به موازات برنامه خصوصی‌سازی این شرکت‌ها پیگیری شود.

کلیدواژه‌ها: محدودیت‌های آسان بودجه‌ای؛ شرکت‌های دولتی؛ سرمایه‌گذاری؛ سودآوری

مقدمه

در این مقاله از یک چارچوب جدید که در ایران چندان مورد توجه قرار نگرفته است با عنوان "محدودیت‌های آسان بودجه‌ای" استفاده می‌شود تا تحلیل شود تا زمانی که منابع مالی پرداختی دولت به شرکت‌های دولتی و یا منابعی که به پست‌خانه دولت در اختیار شرکت‌های دولتی قرار می‌گیرد، محدود نشود پیشبرد برنامه‌های بهبود فضای کسب‌وکار از طریق آزادسازی اقتصادی، خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی از طریق واگذاری و اصلاح نقش دولت در اقتصاد به‌منظور پرهیز از انحصار به نتایج مطلوبی نخواهد رسید؛ زیرا با وجود این منابع مالی هم فعالیت‌های اقتصادی در سطره شرکت‌های دولتی باقی خواهد ماند، هم شرکت‌های دولتی روزبه‌روز بزرگ‌تر و ناکاراتر خواهند شد و هم دولت فرصتی برای ایفای نقش‌های نوین خود نخواهد داشت.

معطل محدودیت‌های آسان بودجه‌ای از دهه ۱۹۸۰ در ادبیات اقتصادی مطرح شد که برای سطوح سازمانی متفاوتی از قبیل دولت‌های مرکزی، دولت‌های محلی یا بنگاه‌های دولتی قابل کاربرد است. این معضل هنگامی وجود دارد که این سازمان‌ها می‌توانند از محل منابع خاص به آسانی تأمین مالی شوند؛ درحالی‌که در حالت عادی دولت‌ها باید به سختی از محل مالیات‌ها تأمین مالی شوند و شرکت‌های بخش خصوصی نیز باید در بازارهای رقابتی به سختی وجوه مورد نیاز خود را تأمین کنند.

تاکنون دو رویکرد کلی برای اصلاح مشکلات شرکت‌های دولتی پیشنهاد شده است: گروهی با تکیه بر تجربه انگلستان و آمریکا در اواخر دهه ۸۰ میلادی و نیز مطالعات سازمان‌های بین‌المللی در آن برهه، خصوصی‌سازی را مهم‌ترین روش غلبه بر نواقص

جدول ۲- مطالعات تجربی درباره محدودیت‌های آسان بودجه‌ای: واحد مطالعه دولت محلی و ملی

نویسندگان	کشور و نمونه مورد مطالعه	چارچوب نظری	دوره	یافته‌های اصلی
Moesen and van Cauwenberge, 2000	نوزده کشور عضو سازمان توسعه اقتصادی	تمرکززدایی	۱۹۹۲-۱۹۹۰	اعمال محدودیت بر استقرار دولت‌های محلی، محدودیت بودجه کلی را سخت‌تر می‌کند.
Trillo, Cayeros and Gonzalez, 2000	مکزیک	معرفی عوامل تعیین‌کننده ضمانت‌های دولتی	۱۹۹۸-۱۹۹۴	اندازه دولت موضوع مهمی است. ضمانت‌ها آثار بازتوزیعی کاهنده دارد
Bird and Tassonyi, 2003	کانادا	شاخص‌های آسانی و تأثیر بر متغیرهای کلان	۱۹۹۸-۱۹۸۸	آسانی بودجه اثر معناداری بر تورم دارد و تشدید سختی بودجه، اعتبارات را افزایش می‌دهد.
Rodden, 2003	برزیل	شاخص‌های آسانی بودجه	۱۹۸۰ و ۱۹۹۰	ساختار سلسله مراتبی موجب افزایش ضمانت‌ها در دوره‌های بحران بدهی می‌شود.
Webb, 2003	آرژانتین	تغییر رژیم از بودجه آسان به بودجه سخت	میان ۱۹۸۰ تا اواخر ۱۹۹۰	تشدید سختی بودجه در دهه ۱۹۹۰ به دلیل اینکه بخشی از یک برنامه تعدیل گسترده‌تر بود
Leeson, Harris and Myers, 2020	کنیا	کاربرد نظری به محدودیت آسان بودجه‌ای برای اصلاحات ارضی و خصوصی‌سازی اراضی	-	شواهدی از معضل محدودیت آسان بودجه‌ای به واسطه کمک‌های مالی سازمان‌های بین‌المللی و منابع دولتی وجود دارد.

گروه انرژی | مناقصه

خواهد شد. در این باره ولی اسماعیلی، نائب رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس، گفت: مصوبه مجلس در قانون بودجه خیلی از بخش‌های مختلفی را که تا الان در بحث هزینه بود و درآمد‌ها شفاف نبوده است شفاف خواهد کرد و در نظر من برای آینده هم این قانون برای هر دولتی لازم الاجرا خواهد بود و مجبور است آن را پیگیری کند.» انجا رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس، افزود: دولت‌ها اساسنامه شرکت نفت

کشورهای آمریکایی لاتین) باتوجه به منافع و جاذبه تأکید کرد. وزیر تیر، همچنین بر ادامه بر گزارى کمپيوتري مشترک همکاری‌های اقتصادی دو کشور برای توسعه روابط و پيشرى اهداف دو کشور اعلام آمادگی کرد. بر ادامه، لاتوره، آواز نگر دانستى ارشد رئيس جمهور بر امور سرمايه‌گذارى، تجارت و همکاری‌هاى بين‌المللى نيکونگه با اشاره به تأييد دولت و رئيس جمهور اين کشور بر برقرارى ارتباط با کشور ايران، بر شناسايى ظرفيت و پتانسيل حوزه‌هاى مخرجه همکاری کرد. وی اظهار خوشينى نسبت به بر گزارى اجلاس کمپيوتري

مشترک همکاری‌های اقتصادی دو کشور، دریافت مشتقات نفتى مورد نیاز کشور نيکونگه را به عنوان نقطه عطف همکاری‌های اقتصادی دو کشور دانست. دستيار ايرانى رئيس جمهور بر امور سرمايه‌گذارى، تجارت، و همکاری‌های بين‌المللى نيکونگه، همچنین بر ادامه برنامه‌ريزى برای واردات ساير اقلام مورد نیاز از جمله تامين دارو و مواد روزانه، اقدام مصرفى خانوارهاى نيکونگه و توجه به سرمايه‌گذارى مشترک در حوزه‌هاى کشاورزى، انرژى و غيره از ظرفيت و پتانسيل‌هاى همکاری عنوان کرد. او ننگه، همچنین پيشنهادهای بر گزارى کمپيوتري مشترک را در

کشورهای
تأکید کرد.
بر گزارى
مشترک
توسعه روابط
آمادگی
رئيس جمهور
بر امور
تجارت و
نیگونگه با
رئيس جمهور
این کشور
بر شناسایی
ظرفیت و
پتانسیل
حوزه‌های
مخرجه
همکاری
و اظهار
خوشینى
نسبت به
بر گزارى
اجلاس
کمپيوتري

ماناگوا با
و بر سرى
دارای
چشمگی
وجود
توانست
و استفاده
سطح
امیدوارى
دو کشور
تأکید کرد

کشورهای آمریکای لاتین) باتوجه به مساحتها و منابع دوامین تأکید کرد، وزیر نیرو همچنین در ادامه بر برگزاری کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی دو کشور، برای توسعه روابط و پیشبرد اهداف دو کشور اعلام آمادگی کرد. در ادامه، لاهور هادی نادرستادیار اراضی زمین همپور را در دو سره، گوناگونی تجارت و همکاریهای بین المللی نیکارگانه با اشاره به اولویت و تأکید دولت و رئیس همپور این کشور در فروری روزه با کشور ایران، بر شناسایی ظرفیت و پتانسیل حوزههای مختلف همکاری اقتصادی و با اظهار خوشبینی نسبت به برگزاری کمیسیون

سخنگوی صنف جایگاه‌داران سوخت کشور عنوان کرد

بیب رسیده؛ ماده ۱۶ آن صراحتاً نفت باید از طریق شرکت ملی نفت ایران، تأمین شود. تا سال ۹۸ به‌ویژه با تجهیزات طرح کرب، می‌موسسه، هیچ تکنیکی بر عهده شرکت نیست؛ یعنی ترکت‌فلی از آن رخ ندارد است؛ راز تکنیک و می‌موسسه ندارند. وی بیان کرد: پس ۹۰ هجرت و وزیران که بود چه‌جانی آن، اطلاع کلی نداریم که برای اتفاقی افتاده است. مکاتباتی را نیز انجام دادیم تا بررسی کنند که چه اتفاقی افتاده است. آیا بوده که یکی پخش فرآورده‌های نفتی بود چه‌جانی کجا هزینه شده است؟ که تنظیم نگان کن می‌موسسه؟ دو سال به نتیجه رسیدند که نت‌خورده است. افزود: در مرداد ۱۶ و وزیران اصلاحیه سال ۱۶ ب‌د کرد که همان موضوع ماده ۱۶ است. در این اصلاحیه، سازوکار اب، تکنیک و نظارت به مشخص اب، تکنیکی بر عهده جایگاه‌ها داده نشده است. وی تأکید کرد: می‌موسسه به دستگاه‌های اجرایی صوبه‌های وزیران مشخص و نفت از طریق شرکت‌های تابعه، به جایگاه‌ها عرضه شود و راز از راز با شش، خصوصی، به طرح

نیروگاه‌ها، انتقال پساک، ایمن، پایدار و به‌سر و گاز طبیعی به ۱۹ نیروگاه در حال اجراست و با توجه به گرمای هوا در مناطق جنوب و جنوب‌شرق کشور در فصل تابستان ۶۰ درصد افزایش جوده شده در حوزه اجرایی این ایستگاه به مصرف نیروگاه‌های تولید برق می‌رسد. مدیر منطقه ۶ عملیات انتقال گاز، توضیح کرد: ایستگاه‌های اندازه‌گیری و نقاط تحویل این منطقه عملیاتی به شرکت‌های گاز استان ۱۳۶ ایستگاه‌بوده که این تعداد در سال ۱۳۹۰ به ۱۴۱ نقطه افزایش یافته است. از پنج ایستگاه جدید، سه نقطه آن مربوط به افتتاح نیروگاه‌های جدید شامل استان‌های هرمزگان، کرمان، سیستان و بلوچستان، یزد، فارس و شرق نفت فلات قاره، واقع‌شده است.

افزایش ۵ درصدی گاز رسانی به نیروگاه‌های جنوب
مدیر منطقه ۶ عملیات انتقال گاز، از افزایش ۵ درصدی انتقال گاز به نیروگاه‌های جنوب برق در جنوب شرق کشور در نیمه نخست آموال که شامل ۲۲ میلیون مترمکب گاز طبیعی بود، خبر داد. به گزارش اداره گاز مایه، علیرضا عربلو، در ایام به وقت با انتقال ۱۱۰۰ مایه گاز به نیروگاه‌های جنوب برق در جنوب و جنوب‌شرقی کشور در نیمه نخست امسال ۱۴۰۱ در مقایسه با شش نخست سال ۱۴۰۰، افزایش ۵،۵۸ درصدی را داشته‌یم که ایام احداث ستادی و عملیاتی مهم و با شاره با انتقال گاز؛ از نیروگاه تولید برق در استان‌های زیر پوشش این منطقه

و با پایتخت این کشور به منظور انجام مذاکرات مهمتر سیاسی پروژه همدار مطرح کرد. او دلفرو کبیر، وزیر امور خارجه ایران را به همراه خود به تهران برد و در آنجا یکبارگی نیز، در آن جلسه با اشاره به سیاستهای همسایگی جمهوری اسلامی ایران در همه حوزهها به رغم تحریمهای طولانی مدت، برای توسعه و افزایش تعاملات با کشورهای منطقه و نیز برای شتاب بخشیدن به فرآیند رفع موانع نیکاراگوئه ابراز امیدواری کرد. وی با ابراز آرزوی برای برآوردن اشتقاق جدید همکاریهای مشترک کشور، بر عملیاتی شدن توافقات انجام شده بین دو کشور تاکید کرد.

مرحله	وی افزود: بنابراین، جایگاه‌هایی که طرح را از
تیرین	می‌کنند، باید هزینه نگهداری در نظر کنند.
نویسنده	استاندارد لازم برای طرح‌های آلوده نیست.
ده‌ها	خداوندی رخ نداده بود برخی مواردی که رخ
نویق	داده و یک مقطع زمانی برای اجرای آن در نظر
گفت:	گرفته شود. با افرادی هم که مسؤولی قانونی
۹۹ ل	دارند و رفع تکلیف کرد، زمانه برای طرح‌ها
۲ هزار	طرح بپای (کاشی، هدایت، انتقال و بازیافت
۱۰۰	بخارات نیز) شامل سه مرحله است که مرحله
۱۰۰	یک آن شامل اوله‌کشی از مخازن زیرزمینی تا
۱۰۰	محل تخلیه آب‌های غرض سوخت و در همه
۱۰۰	جایگاه‌های سراسر کشور اجرای شده؛ مرحله
۱۰۰	دوم این طرح شامل بازیافت بخارات نیز در
۱۰۰	خود جایگاه‌های غرض سوخت و مرحله سه نیز
۱۰۰	شامل نصب دستگاه‌های استحصال بخارات
۱۰۰	نیز در جایگاه‌هاست.

سه مرحله دارد که در اکثر جایگاهها، مرحله نخست به عنوان ساده ترین و کم هزینه ترین مرحله اجرا شده، اما در دو مرحله بعدی که شامل نصب کمپرسورها و نازل های جایگاه های سوخت می شود و هزینه های زیادی دارد، توقیف نازل های پر شده است؛ نواز: در مورد راهکارها، یکی از مشکلات اجرای طرح کبی نیز، گفت: نخست باید اقدامات موجود در مصوبه سال ۹۹ به وزیران عرضه شود این طرح بالغ بر ۳ هزار ۲۰۰ میلیارد تومان هزینه دارد. نگهداری تجهیزات آن بسیار پرهزینه است و هزینه های تعمیرات جایگاهها را افزایش می دهد به طوری که نازل های مربوط به طرح کبی، تفاوت قیمتی ۹ تا ۹ برابر با نازل های معمولی دارند و می تواند هزینه های نگهداری آن را در حد ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش دهد که هزینه ۲۰ تا ۳۰ درصد است.

۱۴۰۰ بیان کرد: امسال با اضافه شدن سه نیروگاه تولید به مجموعه نیروگاه‌ها، انتقال پساک، این، پادار و هرمانی به سیستمی به ۱۹ نیروگاه، در حال اجراست و با توجه به بهرهمری در مناطق جنوب و جنوب‌شرقی کشور و فصل تابستان درصد گاز انتقال داده شده در حوزه راهبری این منطقه به مصرف این نیروگاه تولید بر می‌رسد. بر مبنای صریح کرد: راهبرانی اندازه‌گیری و نقاط تحویل گاز این منطقه عملیاتی در مرکزهای گاز استانی پارسال ۱۳۶ ایستگاه بوده که از پنج دزد در سال ۱۴۰۱ به ۱۴۱ نقطه افزایش یافته‌است. از پنج ایستگاه جدید، سه نقطه آن مربوط به افتتاح نیروگاه‌های جدید، یک استان‌های هرگز مان، کرمان، سیستان و بلوچستان، یزد، و در شرکت نفت فلات قاره شمال شرق است.

سوآپ نفت قزاقستان منجر به کاهش هزینه تولید فرآورده های نفتی می شود

**صنایع پایین دستی پتروشیمی
کنسرسیونهای صادراتی
تشکیل می دهند**

شناسایی متقاضیان استفاده از پساب‌های تهران

مدیر دفتر تجهیزات شهرت مالی شرکت فاضلاب تهران، گفت: اقدام‌های این شرکت برای شناسایی متقاضیان استفاده از پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهر تهران و امکان‌سنجی جایگزینی آب با پساب در حال انجام است. با گزارش اقصایم‌زاده، مدیرعامل وقت، افزود: بنا بر نتیجه بخشنامه وزارت نیرو در خصوص باز تخصیص آب مورد نیاز از صنایع و جایگزینی آن با پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری در شهر تهران در سال ۱۳۸۸، شرکت فاضلاب تهران بعنوان متولی ایجاد زیرساخت‌های بهره‌برداری از تأسیسات فاضلاب شهر تهران شناسایی متقاضیان استفاده از پساب در بخش‌های صنعت، فضای سبز شهری و کشاورزی صنعتی (در محدوده پساب تصفیه‌خانه) را در دستور کار قرار داده است. او ادامه داد: شرکت فاضلاب تهران با همکاری شرکت آب منطقه‌ای تهران ضمن مذاکره با مصرف‌کنندگان آب در بخش‌های صنعت و شهرداری‌ها نسبت به تهیه فهرست و میزان منابع آب قابل بازتخصیص در اختیار بخش‌های آب با پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری اقدام کرده است. گفت: خاطرنشان کرد: پس از تکمیل اطلاعات جمع‌آوری شده و امکان‌سنجی جایگزینی آب با پساب، شرکت آب و فاضلاب استان تهران اقدام‌های لازم برای قطع اشتراک آب منابع (به جز موارد در تخط با شرب و بهداشت) را مطابق برنامه زمان‌بندی مشخص انجام داده و شرکت آب منطقه‌ای تهران نیز منابع آب آزاد شده را بر حسب مشخصات تخصصی آب‌های موجود می‌تواند مطابق با نیازهای تخصصی آب در صنایع برای تخصیص مجدد به کار گیرد.

مالی و هزینه‌های این شرکت توسط مجلس و سایر نهادهای صورت می‌گیرد. وی در ادامه، افزود: آنچه که برای اشغال‌سازی عملکرد این شرکت ملی نفت و سهم مالی این شرکت از فروش نفت اهمیت دارد، همان مبلغ ۱۴.۵ درصدی است که از سهم فروش نفت برای هزینه توسعه، اکتشاف، نگهداری و به طور کلی هزینه‌های عمومی این شرکت است که براساس این مبلغ بودجه نیز تدوین می‌شود. میرتاج‌الدینی، سپس بیان کرد: همچنین هزینه‌های جاری و عمرانی شرکت‌های تابع وزارت نفت که ام‌ا-ز شرکت نفت که گاز در این رقم لحاظ می‌شود و در نهایت یک بار یافتی‌های شرکت نفت که به‌خرانه و در آمدهای ارزی آن به بانک مرکزی و ارباب و گزارش می‌شود. نماینده مردم تبریز در ادامه، اشاره کرد: در دو هفته پیاپی به دولت و نفت یکسای از بحث‌های مربوطه و مهم محسوب می‌شود، به همین جهت همیشه در بخشی از قانون بودجه در این خصوص چالش وجود دارد؛ رویکرد سه‌سال‌های گذشته بر این بوده که این احکام به شفاف‌سازی عملکرد و در آمدهای شرکت ملی کمک کند، یکی از شاخص‌های اصلی اصلاح ساختار بودجه شفافیت و شفاف‌سازی است که باید مورد توجه ویژه باشد. این نماینده در پایان، افزود: در غیر این صورت نفت برای هزینه‌های استخراج، حمل‌ونقل و سایر هزینه‌های این چنین به پول نیاز دارد، بنابراین باید حتماً این مبلغ از اعتبار این شرکت برای این مسأله قرار بگیرد اما این تخصیص باید با نظارت انجام شود.

A large Iranian flag, featuring its characteristic green, white, and red horizontal stripes and the national emblem, is shown waving in the foreground. Behind the flag, an offshore oil platform and a support vessel are visible in the Persian Gulf. The platform is a complex of steel structures with cranes and drilling equipment. The support vessel, a blue and white tugboat, is positioned near the platform. The scene is set against a clear blue sky and the dark blue waters of the sea.

صورت رسمی گزارش‌هایی را به مجلس ارسال می‌کند و رئیس مجلس و همچنین رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و اعضا در جلساتی به بررسی آنها می‌پردازد. میر تاج‌الدینی افزود: در دیوان محاسبات طی هفته‌های گذشته گزارش عملکرد و در آمدی‌های مربوط به وزارت گاز، و فرآورده‌های نفتی مورد بررسی قرار گرفت، اما دیوان گزارش‌هایی نیز در این باره آماده کرده است؛ یعنی نظارت‌های این چنینی بر عملکرد

مدیر دفتر تجهیزات شهرت مالی شرکت فاضلاب تهران، گفت: اقدام‌های این شرکت برای شناسایی متقاضیان استفاده از پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهر تهران و امکان‌سنجی جایگزینی آب با پساب در حال انجام است. با گزارش اقصی‌موزه، مدیرعامل وقت، افزود: بنا بر نتیجه بخشنامه وزارت نیرو در خصوص باز تخصیص آب موزون‌یاز سال، جایگزینی آب با پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری در شهر موزون‌یاز سال، شرکت فاضلاب تهران مسئول متولی اقدام و بهره‌برداری از تأسیسات فاضلاب شهر تهران شناسایی متقاضیان استفاده از پساب در بخش‌های صنعت، فضای سبز شهری و کشاورزی صنعتی (در محدوده پساب تصفیه‌خانه) در دستور کار قرار داده است. او ادامه داد: شرکت فاضلاب تهران با همکاری شرکت آب منطقه‌ای تهران ضمن مذاکره با مصرف‌کنندگان آب در بخش‌های صنعت و شهرداری‌ها نسبت به تهیه فهرست و میزان منابع آب قابل بازتخصیص در اختیار بخش‌های آب با پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهری اقدام کرده است. گفت: خاطرنشان کرد: پس از تکمیل اطلاعات جمع‌آوری شده و امکان‌سنجی جایگزینی آب با پساب، شرکت آب و فاضلاب استان تهران اقدام‌های لازم برای قطع اشتراک آب منابع (به جز موارد در تخط با شهر و بهداشت) مطابق برنامه زمان‌بندی مشخص انجام داده و شرکت آب منطقه‌ای تهران نیز منابع آب آزاد شده را در حساب‌های تخصصی آب‌های مرگ داند تا مطابق با برنامه زمان‌بندی تخصیص این منابع در خصوص این منابع تصفیه‌گری شود.